

מערך שיעור בעקבות צפייה בסרטון: lan

<https://youtu.be/KsjVUJMWzks>

רקע:

השנה הנושא השנתי אשר נבחר ע"י משרד החינוך הינו נושא האחדות. כאשר אנו מדברים עם התלמידים שלנו על אחדות חשוב לחדד את ההבדל בין המושג אחדות למושג אחדות: אחדות משמע כי כולם דומים וזהים זה לזה ואילו אחדות משמעותה כי אנחנו מאוחדים על אף השוני בינינו. כך שניתן להבין כי הערך החשוב ביותר אשר עומד מאחורי המילה "אחדות" הינו קבלת האחר.

כמעט בכל כיתה יש ילד (אם לא כמה) המרגיש אחר ושונה מהכלל. השוני יכול לבוא לידי ביטוי בכל מיני אופנים לאו דווקא בהיבט הנראה לעין. פעמים רבות ישנו קושי לראות את הסיטואציות מנקודת המבט של אותו ילד המרגיש אחר. כאשר ניתנת האפשרות לראות את החוויה מנקודת המבט של הילד האחר מתגלה הכאב והקושי בבהירות ועוזר לכל "האחרים" לראות את המקום שלהם והאחריות שלהם לעזור ולגרום לכל מי שמרגיש אחר להרגיש לגיטימי ושייך.

הסרטון הנוכחי מרגש, מקסים ועשוי בצורה נפלאה אשר מעבירה לצופה את החוויה הרגשית של הילד "האחר" במלוא מורכבותה בעזרת שימוש במטאפורות רבות. הצפייה בו מעוררת רגשית ומחשבתית ומהווה פתח לשיח משמעותי ועמוק בנושא. הסרטון, כפי שרואים בחלקו האחרון, מבוסס על סיפור אמיתי של ילד בשם איאן. הגילוי כי מדובר בסיפור אמיתי מעניק רובד נוסף משמעותי וחזק.

אוכלוסיית יעד: תלמידי כיתות ד'-ו'.

מטרות :

- להביא את נקודת המבט של אותו ילד המרגיש אחר ושונה מהכלל.
- להתוודע לרגשות ולתחושות הקשות של הילד המרגיש שונה.
- להעלות לדין את האחריות והכוח של הכלל לעזור למי שמרגיש אחר להרגיש חלק מהכלל.
- לחדד את ההבנה כי "הגדרות" וה-"נפרדות" הם מושגים התלויים בנו.
- להעניק לתלמידים שלנו את תחושות האחריות והמסוגלות העצמית לשנות ולייצר מרחב מאוחד נעים ומקבל יותר עבור הכלל.

מערך השיעור :

להקרין את הסרטון ב-4 חלקים

חלק ראשון: מהתחלה עד דקה 2:10

שאלות לדין לאחר הצפייה בחלק הראשון של הסרטון:

1. מה ראינו בסרטון?
2. איך לדעתכם מרגיש איאן?
3. האם היה משהו שהחברים יכלו לעשות אחרת?

חלק שני: מדקה 2:11 עד דקה 3:56- צפייה מונחית: לבקש מהתלמידים לשים לב - מה קורה לאיאן כשהוא נעלב מהחברים.

שאלות לדין לאחר הצפייה בחלק השני של הסרטון:

1. מה קורה לאיאן כאשר הוא נעלב מהחברים? (התשובה היא שהוא נהדף לכיוון הגדר ונשבר לחתיכות ורק כאשר הוא מחוץ לגדר הוא נבנה מחדש ונראה הכיסא גלגלים שלו)
2. מדוע לדעתכם רק כאשר איאן נבנה מחדש מחוץ לגדר רואים את כיסא הגלגלים שלו? (יש להניח שכשהוא רוצה להיות חלק מהכלל הוא לא רואה את עצמו כחריג על כיסא גלגלים)

חלק שלישי: מדקה 3:57 עד דקה 7:10

שאלות לדין לאחר הצפייה בחלק השלישי של הסרטון-השינוי:

1. מה היה שונה בחלק הזה של הסרטון מהחלקים הראשונים?
2. אילו שני דברים עיקריים קרו שגרמו לשינויים בחלק הזה של הסרטון? (גם איאן וגם החברים עשו מאמץ להתחבר)?
3. מה המשמעות לאחר הקבלה של החברים את איאן להעלמות ה"גדר"? האם לנו יש אחריות בהשמת ובניית "הגדר" שגורמת למי שרוצה להיכנס אליה "להשבר לחתיכות".

חלק רביעי: מדקה 7:11 עד דקה 8:03

שאלות לדין לאחר הצפייה בחלק הרביעי של הסרטון: הגילוי שמדובר בסיפור אמיתי.

1. איך הרגשתם כשראיתם שמדובר בסיפור אמיתי?
2. מה הייתם אומרים לאיאן לו היה לומד בכיתתכם?
3. מה הכוח והאחריות של הקבוצה/כיתה כאשר אחד התלמידים בה מרגיש אחר ושהוא אינו חלק?

לסיכום המורה יקריא את המשפטים המסכמים את הסרטון - משפטי תודה שכתבו החברים לאיאן האמיתי:

לאיאן

שמאיר את העולם עם חיוכו

שמחזק אותנו עם האהבה שלו

וכובש את ליבנו

הרציונל:

התלמידים הבוגרים/צעירים שלנו נמצאים בשלב בו הם בעלי יכולת רגשית ומחשבתית להתחבר לנקודת המבט של האחר ולהתחבר רגשית לחוויותיו. בנוסף, הם בעלי יכולת להבנת מטאפורות ולהעמקה של משמעותן.

אחד הערכים אשר מלווה באופן תדיר את מערכת החינוך ובעיקר בשנה בה הנושא השנתי הינו אחדות הוא קבלת האחר. אנו מאמינות כי קבלת האחר מקבלת משמעות נוספת כאשר ניתנת ההזדמנות לראות את הסיטואציה מנקודת המבט של האחר. כך המושג "קבלת האחר" מקבל עומק ומשמעות ויהפוך מסימא שגורה לערך אמיתי ועמוק.

הסרטון שלפנינו הינו סרטון אנימציה המבוסס על סיפור אמיתי. בסרטון רואים את איאן כשהוא יושב בשולחן האוכל בחצר עם החברים הנוספים. החברים מתלחשים עליו בגלל רעידות שיש לו ביד הגורמות לו להפיל את כוס השתייה שלו. הצחוק והלעג של התלמידים פוגעים באיאן ומהעלבון הוא "נהדף אל מחוץ לגדר". ההדף מחוץ לגדר גורמים לאיאן להתפרק לחתיכות.

כאשר איאן מחוץ לגדר, הצופה מגלה שהוא יושב על כיסא גלגלים. בנסיון נוסף, נראה איאן בחצר מנסה לשחק עם שאר החברים אך הוא לא מצליח לעמוד ולרוץ כמוהם. התלמידים שוב צוחקים על איאן ושוב חוזרת הסצנה של ההדיפה אל מחוץ לגדר והשבירה לחתיכות. איאן העצוב והנעלב מחליט עם כיסא הגלגלים להיכנס לתוך הגדר ולראשונה החברים רואים את המאמץ שלו והניסיון הבלתי נלאה שלו להיות שייך. כאשר איאן נופל הוא שוב נהדף אל מחוץ לגדר ומתחיל להישבר לחתיכות אך הפעם הוא נלחם וגם החברים נלחמים על מנת לעזור לו להישאר בתוך החצר. כאשר נעשים המאמצים מצד שני הצדדים נעלמת הגדר. בסוף הסרטון רואים את איאן הילד האמיתי משחק עם חבריו בחצר.

חשוב לשים לב לכך שהסרטון מלווה במטאפורות רבות:

1. "חלקים קטנים" - הילדים המצוירים בנויים מ"חלקים קטנים" דבר אשר בא להמחיש את המורכבות ו"השבירות" של כל אחד מאיתנו.
2. ה"הדיפה" ו"השבירה"-כאשר איאן מרגיש שאינו חלק הוא "נהדף" אל מחוץ לגדר וכל המעבר החוצה "שובר" אותו לחתיכות הקטנות ממנו הוא בנוי כמטאפורה לכאב ולקושי כאשר גורמים לך להרגיש שאינך שייך.
3. היעלמות כיסא הגלגלים- כל עוד הוא איאן בתוך הגדר הוא נראה ללא הכיסא גלגלים על מנת להמחיש שכאשר מרגישים חלק, ההבדלים והשוני לא מהווים בעיה.
3. "הגדר"-קיימת כל עוד אין מאמץ אמיתי משני הצדדים להתאחד וגורמת להרגשת הנפרדות של איאן מהחברים האחרים. "הגדר" נעלמת כאשר החברים ואיאן עושים את המאמץ להתאחד.

מכיוון שמדובר בסרטון מורכב, אנו ממליצות להשתמש בחלוקה ל-4 חלקים כפי שבאה לידי ביטוי במערך. החלוקה הזו מאפשרת בהדרגתיות להעמיק ולהתחבר למטאפורות הרבות שבסרטון אשר מעניקות את החוויה הרגשית המשמעותית שהסרטון הזה מעניק. בחלק האחרון מבינים כי מדובר בסיפור אמיתי ויש צילומי וידיאו של איאן משחק עם חבריו בחצר על אף הקושי שלו. העובדה המתגלה בסוף כי מדובר בסיפור אמיתי מחברת את התלמידים עוד יותר אל המסר והמשמעות של הסיפור.

- אנו ממליצות לראות את הסרטון לפני העברת המערך בשיעור ולהתאים את השאלות על פי ההיכרות שלכם עם תלמידכם.

מאחלים לכם שיעור נפלא ומפורה
אורית אליקים ודנה פרייזינגר
קבוצת אפיקי תקשורת וצוות אופקים
03-9369475